

OEFENING 4: ARTIKEL KLASSE PART 2

DOEL

In de vorige oefening heb je Paragraph Styles/Alineastijlen en Object Styles/Objectstijlen aangemaakt en toegepast. Het grote voordeel van Stijlen is dat je ze, eenmaal aangemaakt, oneindig veel kan toepassen en zo kan je heel snel een tekst opmaken. In deze oefening voeg je een tweede artikel toe. Hiervoor ga je gebruik maken van de stijlen die je reeds gecreëerd hebt en oefen je de Character Style/Tekenstijl in.

KUNSTONDERWIJS

Om muziek muziek te leren heb je geen noten nodig

Een dag in de inclusieve muziekschool

"Waarom kunnen kinderen met een beperking zelden naar het gewone muziekonderwijs?" Dit is een schending van de rechten van de mens", zegt Annelies Van Mol. Daarom zette de Leraar van het Jaar het project Muzieklabo Inclusief op, waar nu al meer dan vijftien leerlingen met een beperking spelend muziek muziek leren. "Ik, een vernieuwer? In Afrika hebben ze al eeuwen door dat je de muziek kan leren spelen zonder dat je noten kan lezen."

Daar Wouter Bulckaert, foto: Jens Mellemanger

Zaterdagmorgen 9 uur in de muziek- en dansruimte van Wijnegem. Acht leerlingen tussen de 15 en 30 jaar staan te dringen aan de deur van juf Annelies. In het kader van haar project Muzieklabo Inclusief komen zij elke zaterdag naar de muziekles. Bijzonder: want alle leerlingen hebben een beperking. Valvrouwen met het doornvriendend volgen er samen les met autistische jongeren. Niet zomaar muziekles. Nee, ze worden de muziek, spel, zingen en dansen.

Annelies Van Mol: "Voor kinderen met een beperking zijn er nauwelijks buitenschoolse activiteiten. Er is geen plaats voor hen in de 'gewone' muziekacademie, jeugdvereniging of sportclub. Daarom creëer ik het project Muzieklabo Inclusief op. Yfke komt met een beperking lopen hier bij de start een half uur samenhangt samen met kinderen zonder beperking. Maar daar kwam hetgeen commentaar van enkele ouders op: 'Mijn kind wordt tegengehouden door het niveau van de gelandingsproef'. Het idee om samen les te krijgen was zo vernieuwend en controversieel dat we hebben afgewezen. Maar met Muzieklabo Inclusief hebben we wel doorgezet."

"Het is belangrijk dat leerlingen met een beperking naar de gewone muziekschool kunnen. Zo voelen ze zich normale leerlingen. Ze bouwen geen enkele les. Ze zinnen dat immers niet

van moeten. En kunnen ze niet meedoen aan een concert, dan ligt dat heel gewoon." Zal het wel lukken zonder ons?" komen ze dan vragen."

De leerlingen spelen de djembes aan en gaan in een cirkel zitten. Annelies speelt een eenvoudige patroon voor de haar leerlingen linnen. Op de voorzijde. Wie in het begin van de les nog half juilt, heeft zichzelf onderdrukt wakker gedrukt. Na een half uur waan je met de ogen dicht in Afrika. De polyritme hebben zich driestemmen bij elkaar gevoerd. Zonder partituur. Zonder noten.

Annelies Van Mol: "We spelen volledig op het gehoor. Om muziek te leren spelen heb je helemaal geen noten nodig. Noten zijn een bijverschijnsel, een gebuigzaamheid, omdat we anders de melodien niet onthouden. Maar mijn leerlingen kennen alen uit het hoofd, die hebben een veel beter geheugen dan wij. Ook ik heb moeten losmaken van het 'notenonderwijs' dat ze mij in de muziekles hebben geleerd. Als kind woonde ik in de straat van de muziekles. Ik hoorde altijd muziek toen ik daar langzaam. Dus ben ik als zeventienjarige mezelf gaan inschrijven. 'Tok, tok, ik kom muziek leren' werd mijn verpakking vloeg ik naar de notenlezer. Maar de theoretische aanpak om muziek aan te leren werkte niet voor mij. Gevolg: ik was geen notenlezer. Dat is toch absurd. Hoe kan

gaat doen, en ik ga dat goed doen.' Hun beperkingen zijn trouwens relevant. 'Doe soms nee! djembes mee naar mijn gewone klassen. Als ik aan mijn leerlingen vraag: 'Speel eens iets', dan lukt dat niet.' 'Wat moet ik spelen?' vragen ze dan vertwijfeld. Terwijl ze al vier jaar in de notenlezer zitten. Maar ze weten niet hoe ze de kennis moeten overbrengen op een djembe. Dat noot aan dat het gewone muziekonderwijs ook beperkt is."

"Ik focus op wat mijn leerlingen kunnen, niet op hun beperkingen. Die hebben we trouwens allemaal. Ik ben een ramp in administratie. Als je mij lesdees keer zouden vragen: 'Zijn je leeroverbrengingen in orde?' Dan zou ik, op den duur niet meer komen. Maar welken als ze zeggen: 'Jouw les, wow, daar ben je een crack' is, dat motivert. Hetzelfde geldt voor je leerlingen. De specifieke talenten van elke individuele leerling ontdekken en laten opbloeien, dat is toch de essentie van elke vorm van onderwijs?"

Het laatste deel van de les. Instrumenteren gaat aan de kant, en we gaan ... dansen! Het klassikaal daverd na

het djembe-offensief nog meer op zijn grondvesten. Annelies en haar collega en echtnoot Philip goeden het met veel overgave in het dansgewoed en worden meegedragen door de beat. De muziek-school oude stijl in verder weg dan ooit.

Annelies Van Mol: "Het lijkt alsof we haar maar wat onzeker staan in doen. Maar net daardoor leren mijn leerlingen onbevreesd bij. Voor velen van hen is leven met hun beperking al zo nu vaak, die willen rich ook smaken. Een tijdje geleden vroeg ik mijn leerlingen op te zetten uit welk land de fado-musiek komt. Komt er de volgende week een beetje met een ander woord. Gelachen dat we hebben! Humor is erg belangrijk in mijn lessen. Het moet basairprincipe van mijn methode is toch: iedereen kan muziek. Om naast een djembe te kloppen, moet je al hard je best doen. In het gewone muziek-onderwijs leeren ze ritme aan de hand van een definitie. Mijn leerlingen leren ritme aan de hand te spelen. Het is ervaringsgericht muziek-onderwijs. Het sociale aspect van samen muziek maken staat daarbij

central. Gedeeltes. Dat krijgen die gasten al genoeg. Bij therapie ga je er ook vanuit dat er iets mis is. In dat je dan kan fluiten. Maar ga samen hebben nu normaal een beperking. In die kan je niet fluiten. Ze zijn anders dan dat niet mis mee."

"Ach, als ik weer eens de lezarenkamer binnenvaai met een nieuw idee, begrip is dat mijn collega's grijs haar krijgen. 'Maar we doen het al dertig jaar zo', hoor ik die dan. Welk jaar daarom doen we het al drie andere. Van een leerling naar de kunstschool is muziek te roch een doos creativiteit vernieuwen? Het is voor mij ook niet evident om elke week met een nieuw idee te komen om mijn leerlingen te motiveren. Maar ik probeer het wel. Eigenlijk ben ik het ertierde van de lezarenkamer. Als de juf vroegert zei: 'Ben plus een in twee', vroegte ik: 'Waarom? Alleen is de waarom-dase bij mij nooit gestopt. Daarom geven we eerst notenleer en leren we dan pas een instrument aan.' Waarom kunnen kinderen met een beperking niet in het gewone onderwijs terecht? Ja, verel me eens: waarom?"

STAPPENPLAN

Open document

1. Download het bronmateriaal (ID04_ArtikelKlasse2) van Leho en bewaar deze op je laptop. Maak hiervoor een goede logische mappenstructuur.
2. Open het bestand van de vorige oefening **ArtikelKlasse.indd**

Pagina's toevoegen

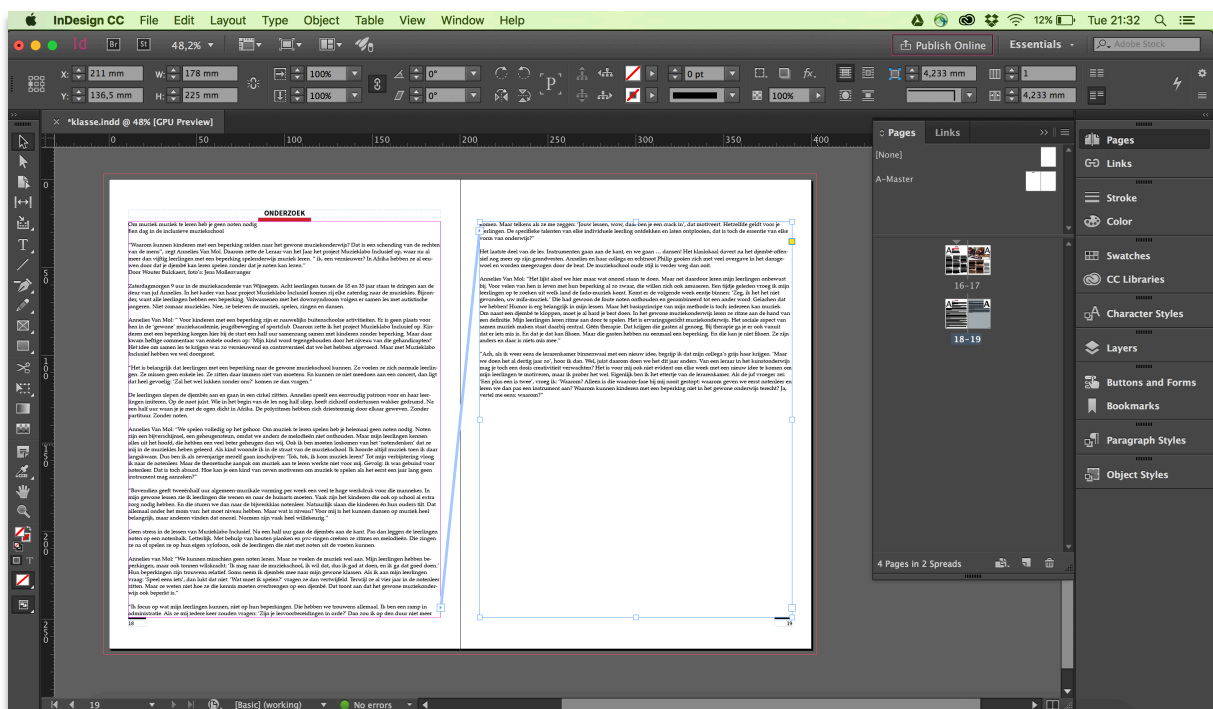
3. Maak in het pages/pagina panel **2 nieuwe pagina's** aan, namelijk pagina 18 en 19.

Tekstkaders toevoegen

4. Tekent **2 tekstkaders** binnen de marges van die pagina's.
5. **Link/Verbind** de 2 tekstkaders met elkaar zodat de tekst mooi van het ene kader doorloopt naar het andere.

Tekst toevoegen

6. Importeer het Word document **kunstonderwijs.docx** en **verwijder alle opmaak**
7. Dubbelcheck of de tekst over de 2 tekstkaders loopt.

Stijlen toepassen

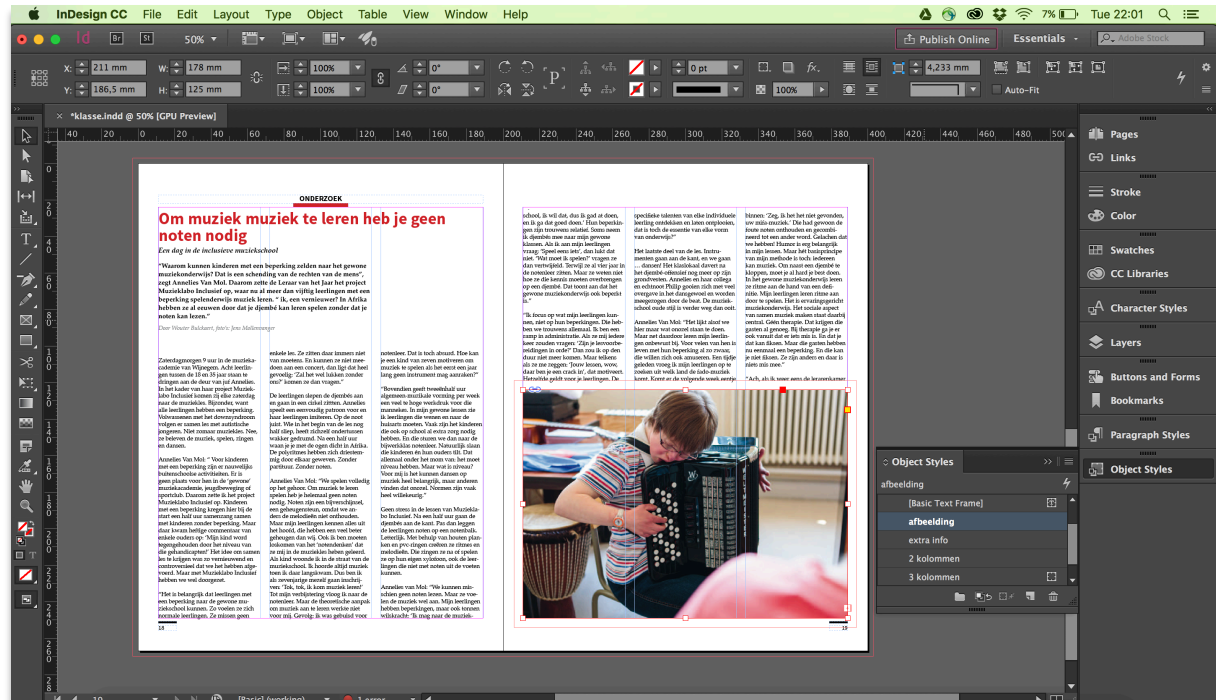
8. Gebruik de eerder gedefinieerde paragraph styles/alineastijlen en object styles/objectstijlen om de tekst vormgeven.
9. Bij het bekijken van het resultaat merk je dat de leading/interlinie van de titel te klein is. Pas dit aan in de juiste paragraph style/alineastijl:

- Dubbelklik hiervoor op de paragraph style/alineastijl
- In het onderdeel **Basic Character Formats** verhoog je de leading/interlinie naar **26pt.**
- Splitsingen in een titel doe je beter niet dus vink je ook **Hyphenation/Woordonderbrekingen** uit.

Afbeelding toevoegen

- Op de rechterpagina zal je onderaan een afbeelding toevoegen. Teken hiervoor een afbeeldingskader voorlopig over het tekstkader heen.
- Via **File > Place** voeg je de afbeelding **muzieklabo.png** toe.
- De afbeelding loopt nu over de tekst. Om dit op te lossen kan je via **Window/Venster > Text Wrap/Tekstomloop** te werk gaan, maar een consistentere oplossing is een **nieuwe object style/objectstijl** die je aan de afbeelding gaat toekennen. Creëer een nieuwe objectstijl en geef deze de naam **afbeelding**.
- Laat je de object style baseren op de **object style [basic graphics frame]**.
- In het onderdeel **text wrap & other/tekstomloop & andere** en kies bij **text wrap/tekstomloop** de optie **wrap around bounding box/tekst om selectiekader** om de tekst rond de afbeelding te laten lopen.
- Voeg een **offset/afstand** van **5 mm** toe om ervoor te zorgen dat de tekst niet volledig tegen het afbeeldingskader loopt.
- Pas nu de Object Style toe op het afbeeldingskader.

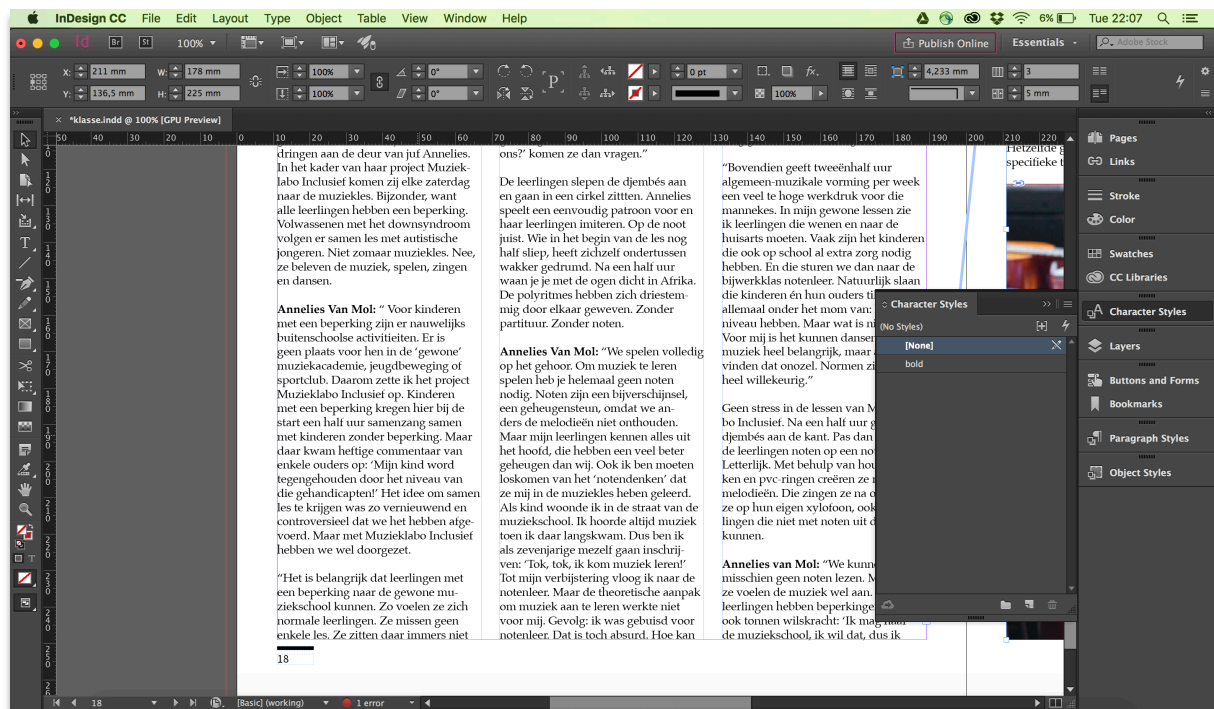

Character Styles toevoegen

13. In het tweede artikel komt er telkens een persoon aan het woord. Deze naam laat je extra opvallen door gebruik te maken van een tekenstijl. Voeg een nieuwe tekenstijl toe:

- In het onderdeel General/Algemeen zorg je ervoor dat de character style/tekenstijl gebaseerd wordt op/based on **[none]/[geen]**
- In het onderdeel Basic Character Formats stel je de lettervariant in op **bold**

14. Pas de stijl toe op de woorden in kwestie

Master overschrijven

15. Toen je de pagina's 18 en 19 hebt aangemaakt kregen deze pagina's ook de items van de master page/stramien mee. In het pages/pagina's pane(e)l zie je dat "A-master"/"A-stramien" is toegepast op de 4 pagina's. Het artikel op pagina 18 en 19 valt niet echt onder de categorie "onderzoek". Een categorie "kunstonderwijs" zou hier beter geschikt zijn.

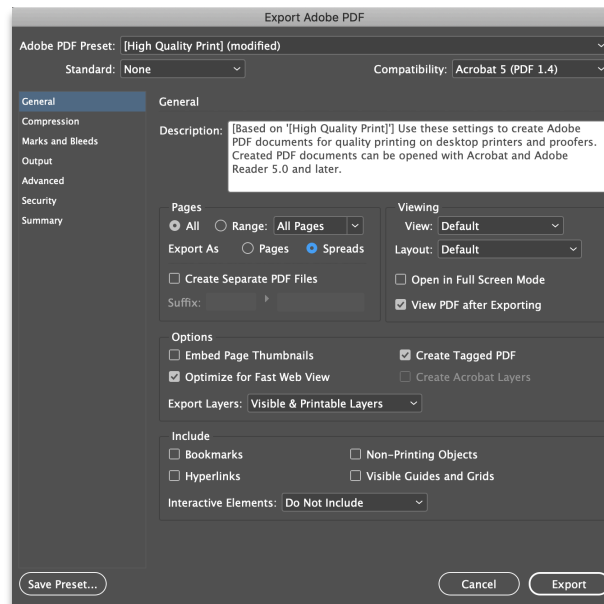
- Ga naar pagina 18 en activeer de Type Tool (T).
- **Shift + Ctrl/Cmd + klik** op het tekstkader met "onderzoek". Het tekstkader is nu losgekoppeld van het stramien
- Vervang de tekst door "kunstonderwijs".
- Doe hetzelfde om de rode balk te wijzigen.

Exporteren als PDF (print/afdrukken)

16. Kies de preset/voorinstelling **High Quality Print/Afdrukken met hoge kwaliteit**

17. Bij General/Algemeen hanteer je volgende instellingen:

- **Export as/Exporteren als > spreads** om pagina's naast elkaar te exporteren
- Vink **View PDF after exporting/PDF weergeven na exporteren** aan

18. Bij Marks and Bleeds/Tekens en Afloopgebied stel je volgende in:

- Bij Marks/Tekens vink je alles aan behalve **Bleed Marks/Afloopstekens**
- Vink **Use Document Bleed Settings** aan

